

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din

TRST četrtek 7. oktobra 1948

Spedizione in abbon. postale

Stev. 1018

Skladno s šovinistično gonjo

Mestna občina zahteva ukrepe na škodo slovenskega šolstva

Mestna občina je mnenja, da obstoje v Trstu „nepotrebne“ in „nepametno organizirane“ slovenske šole

Z mestne občine smo dobili poročilo o problemih, s katerimi se je bavil občinski svet na svoji seji v ponedeljek 4. t. m. Pri slučajnostih je predvsem zanimiv odstavek poročila, kjer je govorila o vprašanju, ki ga je sprožil svetnik Čumbar glede enote, katero je občina 30. septembra t. l. poslala pred sedemsto cone. V tej notji je bilo govora o razdeljevanju šolskih prostorov s strani vojaške uprave, od katere naj bi imeli popolno kolonizacijo Slovencev. Ker je odstavek nad vse zanimiv in kaže, da je tudi ob-

činski svet odločno nasproten ustanavljanju slovenskih šol, ga dobesedno prevedemo: „Dasi ni nobene namene, da bi se na kakršni koli način hotelo osposovati slovenski manjšini pravico do svojih šol, je treba omejit, da ta enakopravnost z italijanskim prebivalstvom gotovo ne ni vzrok, da bi obstajalo enako število slovenskih in italijanskih šol in sredstev. Mestna občina očita vojaški upravi, da je dovolila ustanovitve novih slovenskih šol vseh vrst in stopenj, ne da bi

se prej posvetovala s krajevnimi merodajnimi organi in ne glede na številčno razmerje med italijanskim in slovenskim prebivalstvom. Mestna občina, ki mora vzdrževati in preskrbovati srednje in ljudske šole, lahko to stori kakorkoli, ki ji ga je na ta način izpela vojaška uprava nalaga poleg vsega drugega mestni občini to, da mora ta za slovenske šole mnogo več poročiti kot sorazmerno troši za italijanske. Mestna občina opozarja, da ne bo mogla izpolnjevati dolžnosti, ki jih nalaga zakon, če se ne bo izvršila delitev šolskih ploskev, zavodov in šolskih sredstev na podlagi dejanskega števila šolobveznih otrok, ki tukaj bivajo, in na podlagi resničnih potreb izobrazbe. Zaradi tega naj ne ustanovljajo nepotrebnih in nepametno organiziranih šol. Za zaključek so predlagali, naj bi bilo to vprašanje postavljeno pokrajinskemu šolskemu svetu.“

Prva, ki se je očitno veselila te verjetno „Voce libera“ Sicer pa ni nič čudnega, saj se je bobnenju šovinističnega tiska proti slovenskim šolam, kateremu sta stala na čelu „Giornale“ in „Emancipazione“ pridružila uradno še mestna občina.

Vse jezuitsko zavijanje, da sicer nečeto na noben način ovira pri obrazloženju slovenskega jezika, da pa so veliki stroški za vzdrževanje novih šol in opozarjanje na razne tehnične težave, ne more pač skriti dejstva, da so te deli delegati vseh italijanskih šovinističnih strank v občinskem svetu edini z „Lunedija“, „Giornale“ in „Voce libera“ v tem, da nečeto slovenske šole v Trstu. Prav tako je smešna

opazka jezuitov okrog „Giornale di Trieste“. Ta je v svoji navadnosti šel tako daleč, da si je drznil napisati trditve, čes da imamo mi Slovenci v Trstu preveč šol. Pri tem se je skliceval celo na razmere v Italiji, kjer so številna mesta s 50 tisoč prebivalci in vendar nimajo slovenske šole. Kakor Slovenci v Trstu (Povsem naravno: Slovencev pa je v Trstu več!).

Mednarodne pogodbe in naše gospodarstvo

Ze pred drugo svetovno vojno je bilo značilno za evropsko gospodarstvo nezadosten narodni dohodek in pomanjkanje kapitalov, kar pomeni znatno oviro za kapitalistični razvoj. Zlasti je bilo to značilno za Francijo in Italijo, pa tudi za Vel. Britanijo. Plačilni bilance so postajale vedno bolj pasivne (Vel. Britanija preide od 103 milijonov funtov aktivno v l. 1929. na 70 milijonov pasivno leta 1938) in so privedle do začasnih ustavitelj gospodarskih blokov: blok britanskega juna - francoski imperij - avtoriteta in italijansko-nemško-podonski blok. Posledice druge svetovne vojne so ustvarile sledeči položaj: začasno popolno odsonost nemškega tržišča, propad kapitalističnega sistema v državi bišega podonskega sveta, infiltracija ameriškega kapitala v britanski in francoski imperij, ki s tem prenehalo biti avtonomni gospodarstveni enoti. Uravnoteženje plačilnih bilanc teh držav postane naravnost nemogoče (v l. 1945 znaša deficit Vel. Britanije 875 milijonov funtov, l. 1946 400 milijonov in 1947 575 milijonov funtov; za Francijo l. 1945 74 milijard frankov, l. 1946 36 milijard), zlasti se, ker je vodstvo vojne zahtevalo ogromna sredstva in poročilo prav tako radikalen premik kapitalov v letih 1940 do 1946.

Najprej so posli investirani kapitali, tako britanski (5 milijard dolarjev v ZDA in Južni Ameriki) kakor francoski in ostalih držav, pozneje pa tudi zlato in rezerve v kreditih. To so bila plačila sredstva za ameriške dobave po prvotnem načelu „cash and carry“ - plačaj in odpelj. Ko je postalo jasno, da so ta sredstva malenkostna in nezadostna, je Kongres ZDA izglasoval marca 1941 zakon o posojilu in namenu - „lend and lease“. Ves ta čas so države-korisnice ustvale glede naročil vedno popolno avtonomijo in disponirale s krediti po lastni volji.

Konec vojne je sicer prinesel mir, toda ugotovitev, da je vojna razrušila evropsko gospodarstvo, ki potrebuje obnovo. Export-import banka je tedaj ugotovila v svojem letnem poročilu, da je treba najti „za države, ki so odvisne od ZDA glede najnujnejših potreb, drugo formulo, kajti zakon o posojilu in namenu ne krije njih potrebo po dolarjih. Po drugi strani pa so se znašli ameriški izvozniki pred alternativno: ali zmanjšati produkcijo na mirnodobno stanje ali pa najti tržišča, ki naj nadomestijo dosedanj izvoz na podlagi tega zakona. Medtem ko je Evropa in njeno gospodarstvo uničevala vojna, so namreč ZDA stoodstotno okrepile svoj ekonomski potencial: industrijska proizvodnja ZDA, ki je l. 1938 znašala 32.2 odst. znaša danes 60 odst. svetovne industrijske proizvodnje. Izvoz, ki je ocenjen za leto 1938 na 3.17 milijarde dolarjev, se je dosegel na 14.25 milijard v l. 1944 in na 14.50 milijard dolarjev v l. 1947. Pri izvozu ZDA odpade na izvoz v Evropo 5.2 milijard dolarjev ali 37 odst. v l. 1947, med tem ko je bil ta

delet leta 1939 komaj 1.30 milijarde dolarjev. Nasprotno pa se uvoz ni bistveno spremenil: ZDA so uvozile n. pr. leta 1920 za 5.28 milijard dolarjev in so to število preokrožile komaj leta 1947 s 5.74 milijard dolarjev (od tega iz Evrope le za 817 milijonov). Upoštevati je dalje, da predstavljajo nad 60 odst. vsega izvoza gotovi izdelki in le ostalo odpade na surovine in polizdelke.

V luti teh števil je seveda resnost alternativne, ki jo iznasa poročilo banke, vse druge razumljivo. Politika koncepta mednarodnega ekonomskega sodelovanja v smislu ustanovne listine OZN, ki je v tedanji „Rooseveltovi dobi“ se vodila politiko Washingtona, je privedla do ustanove UNRRA-e. Novembra 1943 je bila ustanovljena Uprava za pomoč in obnovo OZN in sicer z obveznim prispevkom v višini 1 odst. narodnega dohodka (v istem letu) onih držav-članic, katerih ozemlje ni bilo zasedeno od sovražnika. Res je sicer, da so ZDA prispevale 3/4 od celokupnega fonda 3.695 milijonov dolarjev, toda vanj so prispevale tudi druge države. Zato so sli nakazila vsem državam, ki so bile zanje upravičene. Kakor bi rekli Američani, je bilo to se v „Rooseveltovi dobi“. Medtem pa je se mednarodno politični položaj temeljito izpremenil. Vodilni krogi ameriškega monopolističnega finančnega kapitala, ki se je kakor smo videli, med vojno silno okrepil (dobičaji ameriških trgovskih družb znašajo n. pr. v l. 1947 17 milijard dolarjev, po podatkih o plačanih davkih. Kje pa so se skriti profiti?), so hoteli v notranji politiki rušiti vse oblike Rooseveltove gospodarske ureditve - New Deal in ukrepe medvojne zakonodaje. Skladno s tem so v zunanji politiki zavzeli protisovjetsko stališče. „Mi smo giganti gospodarskega sveta, naj bo to komu vse ali ne. V bodoče je sistem gospodarskih odnosov odvisen od nas.“ (Truman v govoru 6. marca 1947).

Toda malo pred tem je bila vendarle ustanovljena v okviru OZN, na podlagi resolucije Ekonomsko-socialnega sveta dne 3. oktobra 1946 Evropska ekonomska komisija (EEK) z nalogo, da „mora v svoji začetni fazi posvetiti pozornost predvsem ekonomski obnovi držav-članic OZN, ki jih je vojna opustošila“. Tretje zasedanje te komisije od 26. aprila do 8. maja t. l. je sicer pokazalo, da so njeni organi posvetili pozornost doslej le tehničnim vprašanjem zapadnoevropske industrije, toda diskusija je obravnavala vprašanje evropskega gospodarskega sodelovanja dokaj pozitivno in, rekli bi, tudi uspešno. Seveda je to pred vsem za sluzba delegacije Sovjetske zveze, ki je odbila poskuse ZDA in Anglije, da bi izpremenili tudi ta mednarodni forum v sredstvo za osvajanje evropskih tržišč in podrejevanje gospodarstva evropskih držav političnim in vojaško-strateškim interesom teh velikih držav. Nasprotno pa je predlagala so-

opazka jezuitov okrog „Giornale di Trieste“. Ta je v svoji navadnosti šel tako daleč, da si je drznil napisati trditve, čes da imamo mi Slovenci v Trstu preveč šol. Pri tem se je skliceval celo na razmere v Italiji, kjer so številna mesta s 50 tisoč prebivalci in vendar nimajo slovenske šole. Kakor Slovenci v Trstu (Povsem naravno: Slovencev pa je v Trstu več!).

Prva, ki se je očitno veselila te verjetno „Voce libera“ Sicer pa ni nič čudnega, saj se je bobnenju šovinističnega tiska proti slovenskim šolam, kateremu sta stala na čelu „Giornale“ in „Emancipazione“ pridružila uradno še mestna občina.

Vse jezuitsko zavijanje, da sicer nečeto na noben način ovira pri obrazloženju slovenskega jezika, da pa so veliki stroški za vzdrževanje novih šol in opozarjanje na razne tehnične težave, ne more pač skriti dejstva, da so te deli delegati vseh italijanskih šovinističnih strank v občinskem svetu edini z „Lunedija“, „Giornale“ in „Voce libera“ v tem, da nečeto slovenske šole v Trstu. Prav tako je smešna

opazka jezuitov okrog „Giornale di Trieste“. Ta je v svoji navadnosti šel tako daleč, da si je drznil napisati trditve, čes da imamo mi Slovenci v Trstu preveč šol. Pri tem se je skliceval celo na razmere v Italiji, kjer so številna mesta s 50 tisoč prebivalci in vendar nimajo slovenske šole. Kakor Slovenci v Trstu (Povsem naravno: Slovencev pa je v Trstu več!).

Prva, ki se je očitno veselila te verjetno „Voce libera“ Sicer pa ni nič čudnega, saj se je bobnenju šovinističnega tiska proti slovenskim šolam, kateremu sta stala na čelu „Giornale“ in „Emancipazione“ pridružila uradno še mestna občina.

Vse jezuitsko zavijanje, da sicer nečeto na noben način ovira pri obrazloženju slovenskega jezika, da pa so veliki stroški za vzdrževanje novih šol in opozarjanje na razne tehnične težave, ne more pač skriti dejstva, da so te deli delegati vseh italijanskih šovinističnih strank v občinskem svetu edini z „Lunedija“, „Giornale“ in „Voce libera“ v tem, da nečeto slovenske šole v Trstu. Prav tako je smešna

Povišanje cen in njegove posledice

Zvišanje cen, ki ga je odredila okupacijska uprava, je povzročila med prebivalstvom veliko pobost in nezadovoljstvo, v kolikor ta ukrep na še bolj surov način poplavlja že itak slabe gospodarske razmere delavskega razreda. Ker se sindikalne organizacije, kakor izhaja iz tiska, še vedno razgovarjajo, kako preprečiti, da bi okupacijska vojaška uprava zadala tržaškemu prebivalstvu in še posebej delavcem, ki živijo od mezd, ta hud udarec, smo vprašali za mnenje o vsem tem. Vojmirja in Luxo, bivša člana izvršnega odbora ES, vprašanje: Kakšne bodo po vašem gospodarske posledice med delavskim razredom zaradi zvišanja cen, kakor ga misli uvesti okupacijska vojaška oblast?

ODGOVOR: Posledice med delavskim razredom bodo take, da bo zmanjšanje kupne moči sedanjih mezd in plač pomenilo odvzeti delavskemu razredu sleherno možnost, da zadosti najnujnejšim življenjskim potrebam, kajti če primerjamo, da so delavci pri dosedanjih cenah prejimali mezdo, ki je krila približno 60 odst. življenjskih potrebščin, bo sedaj s temi povišanimi padla njena kupna moč za približno nadaljnjih 15 odst., je jasno, da bodo ta povišanja najhujši udarec, kar jih je proletarijat, delavski razred utrpel od leta 1945 do danes.

VPRASANJE: Ali mislite, da bodo ta povišanja prizadela samo delavski razred in njegovo domače gospodarstvo, ali pa vse prebivalstvo?

ODGOVOR: Znano je, da zmanjšanje kupne moči neizbežno zadene vse mesto prebivalstvo. Če velika množica potrošnikov nima možnosti nakupovanja, občuti to posebno trpko in industrijski sloj, ki proizvaja najnujnejše artikole široke potrošnje. Zaradi tega povzroči sleherno zmanjšanje kupne moči nužno tudi zmanjšanje trgovine in proizvodnje ter s tem podpira pot za nadaljnje opustitve, s čimer vedno bolj slabša že itak kritičen položaj v našem mestu.

VPRASANJE: Iz česa po vašem mnenju izhaja to poslabšanje gospodarskega življenja v našem mestu?

ODGOVOR: Mislimo, da je položaj pripisati dejstvu, da se okupacijska vojaška uprava ni dovolj brigala, da bi potencialna razvirla našo trgovino in našo industrijo s sklenitvijo trgovinskih dogovorov z vsemi državami, ki to želijo, in še posebno z državami našega zaledja. Okupacijska vojaška uprava je z razviritvijo Marshallovega načrta na naše mesto praktično izključila sleherno možnost potenciranja našega gospodarstva, v kolikor je Marshallov načrt sredstvo za plasiranje ameriških proizvodov na svetovnih trgih in še posebno na evropskih trgih. Jasno je torej, da tisti, ki ima za to interese, ne more govoriti (če ima oblast v rokah), da bi obstajalo kakršno koli gospodarstvo, ki bi konkuriralo ameriškem. Poslabšanje gospodarskega položaja v našem mestu je prva posledica konkretnega izvajanja omenjenega načrta.

VPRASANJE: Kako se bi po vašem mnenju dalo preprečiti poslabšanje gospodarskega položaja?

ODGOVOR: Za to je potrebno prvič, da delavci začnejo s pomočjo svojih sindikalnih organizacij odločno borbo, da prisilijo vojaško upravo, da odstopi od izvajanja teh ukrepov, ki pomenijo napad na življenje delavcev samih in njihovih družin, in da s to borbo izpolnijo vse one voditelje Delavske zbornice, ki s svojim postopanjem preprečujejo akcijo. Dalje, prisilijo vojaško oblast, da podvzame akcijo za sklenitev industrijskih in trgovinskih dogovorov z državami našega zaledja.

VPRASANJE: Ali mislite, da akcija,

(nadaljuje na 2. strani)

(nadaljuje na 2. strani)

(nadaljuje na 2. strani)

Priznanje londonske „Timesa“

Propadli so vsi napor

za uničenje grške demokratične vojske

Atenska vlada prosi neprestano vlado ZDA za pomoč

Atene, 6. - Agencija Tanjug je objavila sledeče poročilo informacijske službe generala Markosa: Med bitkami na Gramosu so demokratične enote pregnale sovražnika z njegovih položajev v Petri, Arni, Muki in Katu. Če generala Markosa so zajele velike količine sovražnega vojnega materiala med borbami na odseku Larise v Tesaliji pri krajih Kucero, Guniza, in Toma. Na hribu Orthis so pa demokratične čete odbile sovražni ofenzivo.

Radio Svoboda Grčija poroča, da so enote demokratične vojske, ki operirajo na tesalskem sektorju, vkrakale v tri vase na ravnini med Lariso in Trikaklo. Prav tako so enote demokratične vojske vkrakale v vas Palestro blizu Florine v zapadni Makedoniji. V vzhodni Makedoniji pa so demokratične enote pričele protiofenzivo na odseku severno od Papadosa in v teku borbe, ki so trajale štiri dni, so prizadejale monarhistično izgube, ki znašajo tri sto mrtvih in ranjenih. Pet partizanov, ki jih je monarhistična vojaška sodišča obsodilo na smrt, so danes usmrtili v Trikaklu v Tesaliji.

Kot poroča Tanjug, razpravlja londonski „Times“ o položaju v Grčiji. Pri tem priznava, da so vsi napor monarhistične poveljstva za uničenje demokratične vojske propadli. List priporoča vladnim četam ednor in reorganizaciji, vendar pa istočasno izraža strah, da je lahko evasko prebranje koristno upnikom. Dopsniku zlasti ne da spati ostranjenosti in sposobnosti gveril-

Solidarnost z obsojenimi tovariši

ki so branili dvojezičnost

Za obsojene tovariše in njihove družine so prispevali: Prejšnji znesek 198.191 lir.

Gropajc Lucijan 50, Lenger Domnik 100, Albin Bunič 100, Kosta Stanko 100, Smerdelj Ivan 50, Kraus Egon 100, Knapp Stanislav 140, Magonja Marija 100, Magonja Marij 200, Mahnič Alojz 100, Plesent Maruccia 100, Selhaus Edl 150, Tullio Tomasi 50, Luša Viktor 50, Luša Katerina 20, Luša Ivan 20, Luša Voljo 10, Spetić Maks 50, Mozič Boris 400, Petkovšek Albert 500, Grušen 500, Ferfotja Mirko 300, Cudna Ljubo 100, Skabar 100, Manfreda Francka 500, Zadnik Ivanka 50, Arri Lucilla 300, Stoka Stanislav 200, Venturini Angel 500, Mozeč Marija 200, Albreht Pavel 500, Rončali Ivan 300, Ellero Anna 100, Sedmak Albin 100, Slavec Anton 50, Gorkič Josip 500, Frančičin Alojz 300, Mospieli 300, Turk Joško 200, Race B. 500, Slama Natalka 300, Slama Ernest 300, Mauri 300, Kofol Ignacij 300, Stola 300, Brajnik Slavko 200, Babič 1000, Modic Milena 300, Lah Milian 200, Udovčić 200, Balfi 500, N.N. 150, Samsa Mara 200, Uršič Marija 200, Pertot Marino 200, družina Raca 500, Manfreda Ana 100, Paurin 400, Canziani 200, Strušina 200, Mostetić 500, družina Zerkal iz Boljuna 600, Reblu L. 100, Spadaro 200, Genko Sergij 100, Flego D. 500, Gerz F. Zenone Mario 200, Zerkal Albin 100, Sancia Anton 100, Pavletič Marino 500, Vaktir Viktor 100, Pečar M. 150, Kovac Jože 100, Krajcar Breda 300, Dujc Miroslav 150.

Do sedaj nabrano 217.241 lir. Prispevke je posiljati na upravo Primorskega dnevnika v ul. R. Mauna 29.

ROLEBAR

Slovenska mladina na Goriškem se
čedalje bolj zanima za fizkulturo in šport

Ljudski tabor v Sovodnjah in že pripravljeni. Prireditve v Pevni prej prireditve mladinskega kon- naj bo dokaz, da tudi v sportu gresa v Standrežu so pokazali, da stalno napredujejo.

vlada med Slovenci na Goriskem precejšnje zanimanje za šport in fizikulturo. Ako pogledamo na udeležbo, potek in rezultate teh dveh množičnih prireditev, moramo priznati, da sta obe popolnoma uspešni. Razni nedostaki tehnične in organizacijskega značaja, ki so se pojavili v Standeržu, so bili docela odpravljivi v Sovodnjih. Zlasti mladostniki so pokazali izredno zanimanje in pravo navdušenje za vse nange športa.

Potrebno je, da imamo tudi Slovenci naš šport in da se v njem kar množično udeležujemo. Le tak način najbolje odgovarja današnjemu času. Fizikultura krepi telo in čvrsti duha, tekmovalci pa spodbujajo č večji dejavnosti.

Ljudske taboje iz Sovodnjah. Največ udeležencev je bilo pri košarski tekmi. Med dirkami je bilo več dobrih, ki imajo vse pogoje usposobiti se za boljše nastope v bodoče, ako se bodo posvetili treningu, ki je zelo važen za dober košarski šport. Košarski se bodo lahko znova obnesli 17. oktobra v Pevmi pri tekmi, ki jo priredi

pevsmo športno ruštvo. Proga bo pa daljša a tudi boljša, ker iz Pevme pelje lepa cesta v Furlansko nizino in nazaj. Spored in pravila tekme bomo že pravočasno objavili. Vsekarj priporočamo že sedaj, da se mladi kolešarji začno resno

17. oktobra bo kolešarska dirka, ki bo čez drn in strn in nogometno igranje. Mladina tudi to pot gotovo ne bo izostala. In še nekaj besed pred zaključkom.

Slovenci bomo tako prišli na tekmo polju do veljave.

NEVNIK
- ULICA G. BATTISTI 301/C PRITI - TEL. 70

Razlika med nekdanjo in današnjo šolo

Okožni šolski nadzornik prof. Janež je podal referat o pla-

več jo je treba vzgajati v odloč-

sti in načelnosti!

Za tem je tov. prof. Janež po-

jasnil, v koliko se bo planiranje na-

šega šolstva dotaknilo praktični-

niranju našega solstva. V uvodnih besedah je opozoril na razliko nekdanje in današnje srednje šole, ko

Sola ni več last privilegiranih družbenih razredov, temveč obča last ljudstva in revnega kmeta in delavca, ki je koncal srednje šole, je bil nekoč redek pojav, pač pa smo naleteli povsod na »falaranje študentov«.

Srednjesolski profesor se bo povezal z masovnimi organizacijami in imel predavanja o pomenu politične vzgoje. Spoznati bo moral politično trutstvo

dent», ne kot posledica slabih šolskih uspehov, marveč v prvi vrsti kot posledico socialne bede. S selekcijo dijaštva na vseučiliščih so

Tov. Janež je naznačil komplicitnost današnjega življenja, v katerem zahteva že skoro vsako delo specializacijo. Zato mora srednja

šola zajeti masovno vso mladino, pri čemer ni cilj pošiljati mladino šamo v šole, temveč jo je treba po-
področju bo ta ali oni dijak do-
gel največje uspehe.
Kadrovski del tega dela se nana-

razdeliti v raznestrokovne in gospodarske panoge. Nižje srednje šole naj rekrutirajo kadre, ki bodo v kratkem vodili ekonomiko. Vzgoja

Tov. Janež je opozoril, da mora biti mladina v nasprotju s humanistično vzgojo povezana z življenjem.

Vzgojitelj pri tem ne sme vršiti svojega dela (dninarsko), češ za veliko plačo — mnogo dela in narobe, ker se mora zavedati, kako se

v našem družstvu emu redu trudi
dugi sloji, zlasti delavci in kmeti.
Vzgojitelj mora pri vzgajanju mladi-
ne upoštevati njen revolucionar-
ni duh, ki je več ali manj lastnost
vsake generacije. Skratka, mladini
ne smemo zmečkati hrbtnice, tem-
več jo moramo vzgajati v duhu
boljške vzgojitelje dosegli v polni
ni zadane si cilje, je vred. Marlon
poudarkom, da smo dolžni za vsake
dosedanje uspehe zahvalno Jugosla-
viji in njenim voditeljem ter
vzklikom na čast tov, Titu in Sta-
linu, zaključil konferenco.

rabinerjih, ki so vsi prišli iz prave Italije. Bilo je pozno pomladi, ko mi je sinila dobra misel o otroki, polna dela in skrbi. Isti hip mi je šinila dobra misel o

ko mi je neko popoldne javila hčerka, da neki gospod jako srdito in neoličano izprašuje po meni. «Sola, kaj pa sola!» uzklidem v strahu. Hčerka me je potola-

žila, naj se nikar ne bojim, ker se je poskrilo in je vse v redu, kakor bi ne bilo nobenega dijak-a v hiši. Ko stopim v sobo, me

upraša oni človek, ki je bil ne-
navadno močan, brez vsakega
uvoda: »Vi ste predsednica Dru-
žbe sv. Cirila in Metoda?»

Povedala sem mu, da sem nekaj pisala, a zdaj ne več, ker imam številna dolžnice in, ker

«Ne pišem!»
«Povejte kajkam pisatelja»

«Saj vem, da pišete v Edinost».

«Samo se je naznanjama», mi pravim, »da bi kaj drugega pisala, ni časa«. Hotel je vedeti, kako

se podpisujem, na kar sem rekla, da se sploh ne podpisujem, ko sklicujem seje.

«Zdaj pa povejte, kam ste vse

«Sa; vam pravim, da sem pisala pred mnogimi, mnogimi leti.

»Vseeno, naštejte mi liste, v katere ste pisali!«
Začela sem naštevati: Zvon, Zvonček...

On pa: »Za boga, zapišite vi sami te eksotične besede, jaz ne znam«.

In napisala sem s tresočo roko.

(Ponatisnjeno iz zadnje številke »Razgledov« književne mesečnice, izšla leta 1938.)

Ko je odšel, se dolgo nisem mogla umiriti. Vsa sem se tresla v mislih, da so se zdaj spoprili nadme, ko sem tu sama s petimi

2600 ltr; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolltr; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
11-07-74; za FLRJ: »Primorski dnevniki«, uprava: Ljubljana 6-90601-19
